Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 353 102 van 18 september 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: **X**

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat O. TODTS**
Henri Jasparlaan 128
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 10 september 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 27 augustus 2025.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen over het taalgebruik, vervat in boek 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: "RvV-wet").

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 27 juli 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 2 september 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. DE SMET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat L. ROBERFROID loco advocaat O. TODTS.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, is volgens zijn verklaringen België binnengekomen op 17 oktober 2024 en heeft een verzoek om internationale bescherming ingediend op 18 oktober 2024.

1.2. Nadat een vragenlijst werd ingevuld en ondertekend, werd het dossier van verzoeker door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) op 3 februari 2025 overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS). Bij het CGVS werd verzoeker gehoord op 23 juli 2025.

1.3. Op 27 augustus 2025 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat*)". Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, werd op dezelfde dag aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing luidt als volgt:
"*A. Feitenrelaas*
U verklaart de Palestijnse nationaliteit te hebben en Arabier van origine te zijn. U bent een soennitisch moslim. U bent geboren op (…) in Khan Younis. U woonde daar tot uw vertrek uit Gaza.
Omwille van problemen verliet u Gaza op 9 oktober 2023 en reisde u naar Egypte en Turkije om op 12 november 2023 te arriveren in Griekenland. U diende in Griekenland op 14 december 2023 een verzoek om internationale bescherming in. Op 20 december 2023 werd u de vluchtelingenstatus toegekend.
U verbleef twee maanden in het opvangcentrum in Kos. Vervolgens sliep u drie dagen op straat in Kos. U werd aangevallen door maffia of een straatbende toen u op straat sliep. U diende een klacht in bij de politie, maar dit was volgens u nutteloos. U reisde naar Athene en sliep er één dag op straat. Vervolgens reisde u naar Kreta waar uw maternale neef verbleef. Uw neef regelde werk voor u en u begon meteen na uw aankomst te werken. Uw werkgever hield er geen rekening mee dat u uitgeput was. U werkte in totaal twee maanden in Kreta, maar u kreeg een laatste deel van uw loon niet. U meldde dit niet aan de politie. U vertrok op deze job aangezien uw rechten er niet werden gerespecteerd en omdat u legaal werk wou verrichten. In Kreta werd u ook aangevallen door personen. U rapporteerde dit aan uw werkgever en hij zou met u naar de politie gaan, maar dit gebeurde nooit. Vervolgens ging u naar Athene. U verbleef er in verschillende gedeelde accommodaties. In Athene deed u verschillende jobs, maar deze waren voornamelijk illegaal geregeld. U kende op deze jobs ook problemen met de uitbetaling van uw loon en bedreigingen tot ontslag als u vroeg naar uw rechten. U ging één keer naar de politie om dit gedrag te rapporteren, maar ze noteerden enkel uw verklaringen. U werd ook in Athene aangevallen door maffia die geld wouden voor drugs. U meldde dit nooit aan de politie. U had ook nood aan psychologische hulp, maar dit kon u niet betalen. U ging ook één keer naar het ziekenhuis, maar u keerde niet terug op het moment dat ze u een afspraak gaven. In totaal verbleef u ongeveer 11 maanden tot één jaar in Griekenland.
U besliste omwille van deze moeilijkheden op 17 oktober 2024 te vertrekken uit Griekenland met uw Griekse documenten. U kwam in België aan op 17 oktober 2024 en u diende hier een verzoek om internationale bescherming in op 18 oktober 2024.
Ter staving van uw verzoek legde u volgende documenten voor: een kopie van de eerste pagina van uw Palestijns paspoort, uw originele Griekse ADET, uw originele Griekse AFM, een kopie van uw aanvraag voor uw Griekse AMKA, uw originele aanvraag van uw Grieks paspoort, uw originele uitnodiging van uw interview in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland, uw originele beslissing in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland, een originele aanvraag voor uw gsm-nummer in Griekenland, een kopie van uw aanvraag voor het openen van een bankrekening in Griekenland, uw origineel taalcertificaat Frans dat u behaalde in België, een kopie van uw psychologisch attest in België, uw origineel certificaat van uw integratiecursus in België, uw originele aanvraag van uw bankrekening in België, een kopie van uw diploma uit Palestina, een kopie van uw UNRWA-kaart, foto's van de leefomstandigheden in Griekenland, screenshots van uw gesprek in WhatsApp en een kopie van uw arbeidscontract in België.

B. Motivering
Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.
U haalde aan veel te vergeten en psychologische druk te ervaren door uw ervaren problemen (CGVS, p. 3, 5-6). U legde een attest neer van uw psycholoog opgesteld op 10 april 2025 waaruit blijkt dat u aan een post-traumatische stress stoornis lijdt. Uit het attest blijkt dat u onder andere last hebt van slaapproblemen, angsten, spanningen, vermijdend gedrag, vermoeidheid en concentratiestoornissen. Het attest vermeldt evenwel niet dat u niet in staat zou zijn om op functionele wijze deel te nemen aan een persoonlijk onderhoud. Er bleek tijdens het persoonlijk onderhoud geenszins dat u niet in staat zou zijn op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure inzake uw verzoek om internationale bescherming. U verklaarde bij aanvang van het persoonlijk onderhoud dat u zich in staat voelde het interview te doen (CGVS, p. 2). Ook kende het persoonlijk onderhoud een normaal verloop en bevestigde u op het einde dat u al uw asielmotieven had kunnen uiteenzetten (CGVS, p. 15-16). Er drongen zich geen bijzondere steunmaatregelen op tijdens het persoonlijk onderhoud. Uit niets blijkt dat u niet in staat zou geweest zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure internationale bescherming.
Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.
Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit uw verklaringen (CGVS p. 7) en de stukken in het dossier (EURODAC search result; information request reply Griekenland; verklaring DVZ) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.
HET GEMEENSCHAPPELIJK EUROPEEES ASIELSTELSEL (GEAS)

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C297/17, C318/17, C319/17 en C438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,…

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country

Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf ; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslag feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022 ; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf ; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/ verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024 ; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland greece_en ; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw Griekse documenten, namelijk uw Griekse ADET, Grieks paspoort, AMKA en AFM heeft (CGVS, p. 8-9).

MOTIEVEN

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, gezondheidszorg, huisvesting en integratie, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

1. Gebeurtenissen/feiten die zich hebben voorgedaan vóór het verkrijgen van internationale bescherming in Griekenland

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties , namelijk de erbarmelijke levensomstandigheden in het opvangcentrum (CGVS, p. 3, 13), moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van

internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.
2. Financiële middelen Uit uw verklaringen blijkt dat u problemen kende met het vinden van een job (CGVS, p. 9-11). Echter blijkt uit uw verklaringen dat u zeven tot acht maanden heeft kunnen werken bij verschillende werkgevers en op verschillende plaatsen tijdens uw verblijf in Griekenland (CGVS, p. 6, 9-11). Uit uw verklaringen blijkt dat u echter voornamelijk zwartwerk werd aangeboden waarbij u geen toegang had tot bepaalde rechten zoals vakantie of een verzekering voor arbeidsbestel (CGVS, p. 3, 9, 11). Echter bleek dat u ook éénmaal een legale job deed, maar hier vertrok omdat u het werk te zwaar vond en te weinig werd betaald (CGVS, p. 11). Uit objectieve informatie blijkt bovendien dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland.
Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf ; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).
In dit geval heeft u uw aanvraag om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend en heeft u nog steeds een geldige verblijfsvergunning (ADET). Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf . Uit uw verklaringen blijkt eveneens dat u beschikt over een AFM (CGVS, p. 8).
3. Woonomstandigheden
Uit uw verklaringen blijkt dat u het moeilijk vond huisvestiging te vinden in Griekenland (CGVS, p. 14). Echter bleek dat u gedurende uw verblijf in Griekenland slechts enkele dagen op straat moest slapen en u voor de rest steeds een verblijfplaats vond (CGVS, p. 9-10, 13).
4. Toegang tot medische zorg
Uit uw verklaringen blijkt dat u niet de nodige medische zorg kreeg in Griekenland (CGVS, p. 3, 14). Echter bleek uit uw verklaringen dat u nooit naar een psychiater ging omdat het te veel geld kostte en dat u eveneens niet kwam opdagen voor uw afspraak in het ziekenhuis omwille van uw ziekte (CGVS, p. 13). U zocht alsook nooit naar medische hulp indien u verwondingen opliep (CGVS, p. 10, 13). De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/ wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf en Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en). Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u. Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden.
Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigden verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).
Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.
5. Zelfredzaamheid
Uit de elementen in het dossier blijkt dat uw kwetsbaarheid onvoldoende ernstig is. Wat betreft uw verklaringen dat u veel vergeet en psychologische druk ervaart omwille van de problemen die u kende blijkt uit de medische attesten geen voldoende significante kwetsbaarheidsfactor van uw kant die deze analyse

zou kunnen wijzigen (CGVS, p. 3, 5-6). Deze medische documenten attesteren dat u last heeft van symptomen van PTSD en andere emotionele en gedragsmatige symptomen. Er werd u aangeraden om uw psychologische opvolging verder te zetten en eventueel verdere hulp te zoeken indien uw angst- en slaapstoornissen zouden verergeren. Ook zou gezinshereniging u verder kunnen helpen. Dit attest geeft echter geen concrete en precieze informatie over de aard, frequentie en mogelijke complexiteit van de psychologische follow-up die voor u is opgestart. Het vermeldt dat de voortzetting ervan "aangewezen lijkt" om uw geestelijke gezondheid te helpen verbeteren en zo goed mogelijk in te spelen op uw specifieke noden, maar bevat geen andere aanwijzingen. De opsteller van deze verklaring blijft eveneens algemeen over de ernst van dit psychisch lijden, over de intensiteit van de verschillende symptomen en over de specificiteit en complexiteit van de voorgeschreven therapeutische behandeling. U neemt buiten slaapmedicatie ook geen andere medicatie aangezien uw psycholoog van mening is dat u deze niet nodig heeft (CGVS, p. 6). Het CGVS is van oordeel dat uw gezondheidsprobleem niet in die mate gekarakteriseerd is dat het aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt. Niets wijst er namelijk op dat deze pathologie een niveau van ernst zou bereiken dat zware zorg en complexe monitoring zou vereisen die in Griekenland niet beschikbaar zouden zijn. Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien. U bent voldoende autonoom en zelfredzaam om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen. Dat blijkt uit uw verklaringen dat u reeds een Frans taalcertificaat wist te behalen tijdens uw verblijf in België, alsook dat u reeds een integratiecursus volgde (CGVS, p. 4). Tevens vond u reeds een job in België (CGVS, p. 4). Ook in Griekenland was u in staat verschillende jobs en accommodaties te vinden en kon u eveneens rekenen op de steun van uw maternale neef (CGVS, p. 5-6, 8, 9-11, 13). Deze neef zou zich ook nog steeds in Griekenland bevinden (CGVS, p. 5). Tevens vond u in Griekenland een advocaat die u hielp om al uw documenten in orde te maken (CGVS, p. 8). Daarnaast kon u geld lenen van een vriend voor uw reis naar Griekenland en was u nadien in staat zelf geld te sparen voor uw documenten en uw reis naar België (CGVS, p. 6, 8). Uit niets blijkt dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

6. Onveiligheid

Uit uw verklaringen blijkt dat u een gebrek aan veiligheid, beveiliging en stabiliteit ervaarde in Griekenland (CGVS, p. 3). Zo werd u drie keer aangevallen op straat (CGVS, p. 10, 12-13). U ging echter enkel in Kos naar de politie en dit was volgens u nutteloos (CGVS, p. 10, 12, 13). U kende ook enkele problemen met werkgevers in Griekenland. Tijdens uw zwartwerk zou u namelijk gevraagd hebben naar uw rechten waarna ze dreigden u te ontslaan (CGVS, p. 3, 11). Tevens ontving u één keer een deel van uw loon niet, maar hiertegen diende u nooit een klacht in bij de politie (CGVS, p. 9-10). Ook diende u slechts één keer een klacht in bij de politie om de manier van werken van uw werkgevers te melden (CGVS, p. 11). Volgens u werd dit niet serieus behandeld, maar uit uw verklaringen blijkt wel dat ze uw melding wel noteerden (CGVS, p. 11). U haalde tevens aan dat er sprake was van discriminatie en racisme tegen u als vluchteling aangezien u problemen kende met verschillende werkgevers op vlak van legaal werk (CGVS, p. 3). Echter bleek uit uw verklaringen dat dit zich enkel beperkte tot deze werkgevers en u voor de rest van mening was dat de Griekse burgers goede mensen waren en u geen problemen kende met de Griekse autoriteiten (CGVS, p. 14).

DOCUMENTEN

De door u neergelegde documenten, namelijk een kopie van de eerste pagina van uw Palestijns paspoort, uw originele Griekse ADET, uw originele Griekse AFM, een kopie van uw aanvraag voor uw Griekse AMKA, uw originele aanvraag van uw Grieks paspoort, uw originele uitnodiging van uw interview in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland, uw originele beslissing in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland, een originele aanvraag voor uw gsm-nummer in Griekenland, een kopie van uw aanvraag voor het openen van een bankrekening in Griekenland, uw origineel taalcertificaat Frans dat u behaalde in België, een kopie van uw psychologisch attest in België, uw origineel certificaat van uw integratiecursus in België, uw originele aanvraag van uw bankrekening in België, een kopie van uw diploma uit Palestina, een kopie van uw UNRWA-kaart, foto's van de leefomstandigheden in Griekenland, screenshots van uw gesprek in WhatsApp en een kopie van uw arbeidscontract in België, kunnen bovenstaande zienswijze niet ombuigen. De eerste pagina van uw Palestijns paspoort toont louter uw identiteit aan. Uw UNRWA-kaart staaft louter dat u geregistreerd stond in Gaza. Uw Griekse ADET, uw Griekse AFM, uw aanvraag voor uw Griekse AMKA, uw aanvraag van uw Grieks paspoort en uw beslissing in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland staven uw vluchtelingenstatuut in Griekenland. Uw uitnodiging van uw interview in het kader van uw asielaanvraag in Griekenland staaft louter dat u een uitnodiging kreeg voor uw interview in het kader van uw asielaanvraag. De aanvraag voor uw gsm-nummer in Griekenland toont aan dat u een gsm-nummer aanvroeg in Griekenland. De aanvraag voor het openen van een bankrekening in Griekenland toont aan dat u een bankrekening opende in Griekenland. Uw taalcertificaat Frans dat u behaalde in België toont louter aan dat u dit certificaat behaalde. Uw psychologisch attest in België werd hierboven reeds besproken. Uw certificaat van uw integratiecursus in België toont aan dat u in België een integratiecursus volgde. Uw aanvraag van uw bankrekening in België toont louter aan dat u een bankrekening opende in België. Uw diploma uit Palestina toont louter aan dat u een diploma behaalde in Palestina. De foto's van de leefomstandigheden in

Griekenland tonen louter de leefomstandigheden aan in een welbepaalde context op een welbepaald moment. De screenshots van uw gesprek in WhatsApp tonen louter aan dat u dit gesprek voerde via WhatsApp. Uw arbeidscontract in België toont louter aan dat u hier een arbeidscontract heeft.
Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt.
Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie
Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.
Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst."

2. Over de rechtspleging

2.1. Louter schriftelijke procedure

De verwerende partij heeft middels een nota met opmerkingen van 22 september 2025 de Raad verzocht om de voorliggende zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure (rechtsplegingsdossier, stuk 5).

Oud artikel 39/73-2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), ingevoegd bij de wet van 30 juli 2021 en in werking getreden op 10 december 2021, voorziet dat de louter schriftelijke procedure voortaan ook kan op verzoek van één van de partijen. Dit artikel luidde als volgt:

"§ 1. Elke partij kan de Raad verzoeken om gebruik te maken van een louter schriftelijke procedure in, naar gelang van het geval, het verzoekschrift, de nota met opmerkingen, de kennisgeving dat zij geen synthesememorie wenst neer te leggen of de synthesememorie. Bij toepassing van het eerste lid vermeldt het opschrift van het procedurestuk ook "verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure".
§ 2. De griffie stelt de tegenpartij onverwijld op de hoogte van het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure op het zelfde ogenblik dat zij, al naar gelang het geval, een kopie overmaakt van het verzoekschrift, van de nota met opmerkingen, van de kennisgeving dat de verzoekende partij geen synthesememorie zal neerleggen of van de synthesememorie. Indien de tegenpartij binnen de vijftien dagen na de verzending door de griffie geen bezwaar maakt tegen het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure, wordt zij geacht hiermee in te stemmen. In dat geval onderzoekt de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter het beroep bij voorrang en doet hij uitspraak op grond van het administratieve dossier en de procedurestukken, tenzij hij het nodig acht de mondelinge opmerkingen van de partijen te horen, in welk geval artikel 39/74 wordt toegepast.
§ 3. Wanneer de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter instemt met het verzoek tot het gebruik van een louter schriftelijke procedure, stelt hij de partijen hiervan in kennis en stelt hij, bij beschikking, de datum vast waarop de debatten worden gesloten. Deze datum ligt minstens acht dagen na de datum van verzending van de beschikking. Partijen kunnen tot op de dag van het sluiten van de debatten een pleitnota indienen. Indien er een pleitnota wordt ingediend, brengt de griffie deze onverwijld ter kennis aan de tegenpartij. In dit geval wordt het arrest niet eerder gewezen dan acht dagen na de sluiting van de debatten."

Verzoeker heeft in de voorliggende zaak de Raad echter op 13 oktober 2025 gemeld zich te verzetten tegen de behandeling van zijn dossier via een louter schriftelijke procedure (rechtsplegingsdossier, stuk 7).

Gelet op het bezwaar van verzoeker wordt dan ook geen toepassing gemaakt van de procedure voorzien in oud artikel 39/73-2 van de Vreemdelingenwet.

2.2. Afwezigheid van de verwerende partij

De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:
"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1. Verzoekschrift

In een eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende het statuut van vluchtelingen; van de oude artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7, 57/6 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet); de artikelen 4 en 12 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen; artikel 4 van de toenmalige richtlijn 2011/95/EU van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), de artikelen 15, 16 en 17 van de toenmalige richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking), de artikelen 4,18 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie de rechten van de verdediging het administratief rechtsbeginsel van de zorgvuldige voorbereiding van bestuurshandelingen, de artikelen 20 en volgende van de toenmalige richtlijn 2011/95/EU van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), in het bijzonder het principe van eenheid van gezin.
Verzoeker geeft aan niet akkoord te gaan met de weigeringsmotieven in de bestreden beslissing en tracht deze te weerleggen. Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een risico loopt op een onmenselijke en vernederende behandeling, hetgeen het beschermingsstatuut in Griekenland niet effectief maakt. Verzoeker gaat in op de nationaliteit van de EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud heeft afgenomen, de toegang tot onderwijs, werk, huisvesting, gezondheidszorg, sociale voordelen, toegang tot het grondgebied en effectieve rechtsmiddelen in Griekenland.

Verzoeker meent dat een terugkeer naar Griekenland hem volledig zou ontdoen van deze steun nu hij er geen netwerk meer heeft. Tot slot betoogt verzoeker dat uit recente rapporten blijkt dat statushouders in Griekenland structureel problemen ondervinden op verscheidene vlakken.

3.2. Stukken

3.2.1. In de inventaris bij zijn verzoekschrift vermeldt verzoeker volgend stuk:
- arrest nr. 2024/KR/21 van het Franstalige Hof van Beroep van 7 oktober 2024 (stuk 1).

3.2.2. Op 22 september 2025 dient de commissaris-generaal een verweernota in.

3.2.3. Op 26 augustus 2026 legt de commissaris-generaal bij de Raad een pleitnota neer waarbij zij verwijst naar de volgende informatiebronnen:
"*1. Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2026 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp content/uploads/2026/04/RSA_RecognisedRefugees2026.pdf*
2. COI Focus. GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail, van 13 februari 2026, beschikbaar op https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/griekenland-activation-de-lamka-et-acces-au-marche du-travail
3. COI Focus. GRECE. Accès aux soins de santé et d'un AMKA van 31 maart 2026 beschikbaar op https://www.cgrs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_grece._acces_aux_soins_de_sante_et_detention_dun_amka_20260331_0.pdf détention
4. op COI 17 Focus juni Griekenland. 2026, en HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_griekenland._helios_en_helios_junior_20260617.pdf ;
5. Country Report : Greece. Update 2025, gepubliceerd door AIDA/ECRE in juli 2026 en beschikbaar op https:// asylumineurope.org/wp-content/uploads/2026/07/AIDA_GR-2025-Update.pdf."

3.3. Beoordeling

3.3.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil. Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop.

3.3.2. Het persoonlijk onderhoud afgenomen door een EUAA-medewerker

Verzoeker benadrukt de Griekse nationaliteit van de EUAA-medewerker en een mogelijk belangenconflict in dit verband.

De Raad wijst erop dat - daargelaten verzoeker geenszins kan staven dat de EUAA-medewerker die zijn gehoor afnam de Griekse nationaliteit bezit - hieruit hoe dan ook geenszins zonder meer afgeleid kan worden dat verzoekers beschermingsverzoek niet op onpartijdige wijze werd beoordeeld of dat er sprake is van een belangenconflict, te meer gelet op de hoger weergegeven uiteenzetting inzake het operationeel plan met nadruk op de bepalingen rond de gedragscode voor deskundigen in asielondersteuningsteams (cf. punt 1.4.4. van het "*Operational plan 2025-2026 agreed by the European Union Agency for Asylum and Belgium*, p. 18, dat vermeld wordt in de verweernota). In de verweernota d.d. 22 september 2025 wordt in dit verband overigens terecht gesteld dat *"de EUAA deskundigen die voor het CGVS aan het werk zijn, verschillende nationaliteiten hebben, doch hun nationaliteit niet van belang is (net zomin als deze van de dossierbehandelaars van het CGVS)*", wat verzoeker geenszins weerlegt.

De Raad kan hierbij dienstig verwijzen naar het beginsel van onpartijdigheid dat als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur ook van toepassing is op organen van het actief bestuur en (onder andere) inhoudt dat bestuursorganen, ambtenaren of mandatarissen geen persoonlijk (juridisch of feitelijk) belang mogen hebben bij de door hen te nemen beslissingen en bij het behandelen van de hen opgelegde zaken niet vooringenomen mogen zijn. Het Hof van Justitie heeft als zodanig bevestigd dat het recht op een onpartijdige behandeling van zijn zaak geldt bij de uitvoering van het Unierecht, in het bijzonder de richtlijnen 2004/83/EG en 2005/85/EG, later vervangen door de richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU (HvJ 8 mei 2014, C-604/12, N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, pt. 19-55). De vereiste van onpartijdigheid wordt bekeken vanuit dubbele ooghoek. Er is met name enerzijds de subjectieve of persoonlijke onpartijdigheid, en anderzijds de objectieve of structurele onpartijdigheid. Het onpartijdigheidsbeginsel waarborgt dus zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen (RvS 14 november 2017, nr. 239.876). De subjectieve onpartijdigheid vereist dat geen enkel lid van het betrokken bestuur blijk mag geven van partijdigheid of persoonlijke vooringenomenheid. De objectieve onpartijdigheid vereist dat dit bestuur voldoende waarborgen biedt om elke gerechtvaardigde twijfel omtrent een eventuele vooringenomenheid uit te sluiten (cf. HvJ 27 maart 2019, C-680/16, Dr. August Wolff GmbH & Co. KG Arzneimittel en Remedia d.o.o., pt. 27). De subjectieve onpartijdigheid wordt vermoed tot het bewijs van het tegendeel. In het geval van een aantasting van de objectieve onpartijdigheid moet de daadwerkelijke vooringenomenheid niet worden aangetoond, maar volstaat de schijn van partijdigheid indien die schijn objectief gerechtvaardigd is (A. COOLSAET, "*Hoofdstuk 6. Het onpartijdigheidsbeginsel*" in I. OPDEBEEK en M. VAN DAMME (ed.), Beginselen van behoorlijk bestuur, Brugge, die Keure, 2006, p. 191). Om de schending van de structurele onpartijdigheid aannemelijk te maken, volstaat geen louter subjectieve indruk van partijdigheid, maar moet die indruk objectief gerechtvaardigd kunnen worden, rekening houdend met de concrete, feitelijke elementen van de zaak (RvS 12 mei 2020, nr. 248.530). In geval van structurele onpartijdigheid moet worden onderzocht of er voldoende garanties zijn om objectief gewettigde twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Zulke twijfels kunnen rijzen ten gevolge van vaststelbare feiten, waarbij in bepaalde gevallen zelfs de gewekte schijn belang kan hebben (RvS 25 november 2020, nr. 249.039). De nationale autoriteit moet voldoende waarborgen bieden om elke gerechtvaardigde twijfel dat sprake is van een eventueel vooroordeel uit te sluiten (HvJ 8 mei 2014, C604/12, H. N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, pt. 52).

De Raad wijst erop dat verzoeker niet in concreto aantoont dat de structurele organisatie van het CGVS onvoldoende garanties biedt om twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Vooreerst is het niet de protection officer van het CGVS, maar de commissaris-generaal die formeel de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming neemt. Wat betreft de huidige bijstand van het EUAA dient bovendien herhaald te worden dat deze tijdelijke inzet strikt beperkt blijft tot het afnemen van gesprekken en het onderzoek van de inhoud van de aanvraag en het opstellen of controleren van ontwerpbeslissingen de exclusieve bevoegdheid van de ambtenaren van het CGVS blijft. Dit neemt echter niet weg dat niet kan

worden ontkend dat de EUAA-medewerker, die in casu het persoonlijk onderhoud heeft geleid met de verzoeker om internationale bescherming en de verklaringen van verzoeker heeft genoteerd, een belangrijke rol speelt. Ook hier zijn evenwel de nodige garanties voorhanden om aan een volgens verzoeker mogelijke partijdigheid van de EUAA-medewerker te remediëren. Zo kan de verzoeker overeenkomstig oud artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud aanvragen en daarover zelf of via zijn advocaat aan het CGVS schriftelijk zijn opmerkingen bezorgen, die door de commissaris-generaal moeten worden onderzocht alvorens in verband met het verzoek om internationale bescherming een beslissing te nemen.

De Raad oordeelt dat in casu slechts kan vastgesteld worden dat het administratief dossier geen aanwijzingen bevat – en door verzoeker geen indicaties worden aangehaald – waaruit zou blijken dat het verzoek om internationale bescherming van verzoeker niet op een objectieve wijze behandeld zou zijn. Verzoeker heeft op geen enkel ogenblik opmerkingen geuit ten aanzien van de notities van het persoonlijk onderhoud in het kader van oud artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet, hetgeen in tegenstelling tot wat wordt betoogd door verzoeker wel degelijk relevant is. Immers wordt verzoeker – die tijdens het persoonlijk onderhoud aangaf een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud te willen ontvangen (administratief dossier, notities van het persoonlijk onderhoud (hierna: NPO), p. 16) – overeenkomstig oud artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet geacht in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die hem werden bezorgd wanneer geen opmerkingen worden ontvangen binnen de vooropgestelde termijn.

Ook uit een zorgvuldige lezing van deze notities van het persoonlijk onderhoud, die overigens in zowel de vertaalde Nederlandstalige als de Engelstalige versie te raadplegen zijn in het administratief dossier, kan niet worden afgeleid dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud onregelmatigheden hebben voorgedaan in die mate dat hieruit enige vooringenomenheid bij de EUAA-medewerker zou kunnen blijken. Zoals verder in dit arrest zal blijken, kan ook uit de motieven van de bestreden beslissing niet blijken dat er van enige subjectieve partijdigheid sprake is. De Raad concludeert dat verzoeker geen concrete gegevens aanbrengt waaruit blijkt dat de commissaris-generaal eenzijdig of selectief zou zijn geweest bij het nemen van de bestreden beslissing. Verweerder heeft zich ter zake gebaseerd op verzoekers eigen verklaringen en de door hem geschetste context alsook op de beschikbare landeninformatie. Uit de stukken van het dossier en de bestreden beslissing kan evenmin enige vooringenomenheid of enig gebrek aan objectiviteit worden afgeleid. Bovendien zijn de ambtenaren van het CGVS onpartijdig en hebben dezen geen persoonlijk belang bij een positieve of negatieve beslissing ten aanzien van een verzoeker. Als dusdanig bieden zij de nodige garanties inzake objectiviteit. De EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud afneemt, heeft evenmin enig belang bij de aard van de beslissing die de commissaris-generaal neemt, waardoor er geen indicaties voorhanden zijn dat en hoe deze aangestelde expert in casu bevooroordeeld zou zijn geweest en/of op een louter subjectieve manier zou handelen tijdens het afnemen van het persoonlijk onderhoud.

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift verbaasd te zijn over de manier waarop de tussenkomst van zijn advocate tijdens het onderhoud wordt beschreven op basis van de notities van het persoonlijk onderhoud (NPO, p. 15-16). Volgens verzoeker zijn deze beschrijvingen incorrect nu dit niet overeenkomt met het verloop van het gesprek. Verzoeker zou zijn ongemak ten opzichte van de protection officer hebben geuit en hem hebben gevraagd wat zijn afkomst is, waarop de protection officer zou geweigerd hebben te antwoorden.
Ook in dit verband concludeert de Raad dat verzoeker geen concrete elementen kan aangeven waaruit zou kunnen blijken dat er sprake is van een eenzijdig of selectief genomen bestreden beslissing. Zelfs in de veronderstelling dat de tussenkomst van de raadsvrouw van verzoeker niet geheel accuraat in de notities zou zijn weergegeven, kan worden verwacht dat de raadsvrouw en/of verzoeker binnen de voorziene termijn hierover opmerkingen zouden hebben gemaakt, zeker nu de raadsvrouw heeft aangegeven dat zij haar opmerkingen schriftelijk zou meedelen (NPO, p. 16). Dit is echter niet gebeurd, waardoor verzoeker wordt geacht in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud.

Daarbij komt dat uit de notities van het persoonlijk onderhoud op zich geen vooringenomenheid of gebrek aan objectiviteit in hoofde van de EUAA-medewerker kan worden afgeleid. Verzoeker beperkt zich immers tot een betwisting van een bepaalde passage (tussenkomst van zijn advocate) zonder aan te tonen dat deze weergave bewust onjuist, selectief of met het oog op een bepaalde besluitvorming werd opgesteld. Evenmin wordt aangetoond dat dit element een doorslaggevende invloed heeft gehad op de beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker heeft kunnen vertellen over zijn problemen in Griekenland en dat dit als dusdanig werd genoteerd. Op p. 11 van de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt vb. dat verzoeker zonder probleem heeft kunnen uiteenzetten dat hij zich in Griekenland gediscrimineerd voelde, dat hij meende dat zijn rechten als werknemer niet werden beschermd en dat de politie hem niet kon helpen. Hieruit blijkt dat verzoeker vrijuit heeft kunnen spreken over wat hij heeft meegemaakt in Griekenland en dat dit als dusdanig genoteerd werd. Verzoeker haalt in het verzoekschrift geen gebeurtenissen aan die hij niet zou hebben kunnen vertellen of die niet genoteerd zouden zijn.

In die zin kan dan ook niet blijken dat de hele keten van het beslissingsproces in casu zou zijn aangetast door de (subjectieve) partijdigheid van één van de daarbij betrokken ambtenaren van het CGVS. Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel of een belangenconflict kan geenszins aannemelijk worden gemaakt.

Voorgaande bevindingen laten zodoende niet toe een schending van de oude artikelen 57/2, 57/5ter, § 1 derde lid van de Vreemdelingenwet noch van de oude artikelen 2 en 13/1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 vast te stellen.

3.3.3. Motieven van de bestreden beslissing

3.3.3.1. In de bestreden beslissing wordt verzoekers verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard op grond van oud artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet omdat:
(i) uit de elementen die voorhanden zijn, blijkt dat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland;
uit verzoekers verklaringen kan worden afgeleid dat hij beschikt over zijn Griekse documenten, met name zijn Griekse ADET, Grieks paspoort, AMKA en AFM;
(ii) waar uit de elementen van het administratief dossier zou blijken dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op vlak van werkgelegenheid en huisvesting, voldoet verzoekers situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie; er moet worden opgemerkt dat op grond hiervan niet kan worden besloten dat hij terecht is gekomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, noch dat er concrete indicaties zijn dat dit wel het geval zou zijn bij een terugkeer:
(a) gebeurtenissen/feiten die zich hebben voorgedaan vóór het verkrijgen van internationale bescherming in Griekenland: uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker vóór de toekenning van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met moeilijke en erbarmelijke levensomstandigheden in een opvangcentrum. Deze omstandigheden speelden zich echter af op een specifieke plaats, gedurende een bepaalde periode en binnen een specifieke context. Daarom kunnen zij niet zonder meer worden beschouwd als representatief voor de situatie van verzoeker nadat internationale bescherming werd toegekend, aangezien die beschermingsstatus volgens het Unierecht gepaard gaat met verschillende rechten en voordelen;
(b) financiële middelen: uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij gedurende zeven à acht maanden bij verschillende werkgevers en op verschillende locaties heeft gewerkt. Het ging voornamelijk om zwartwerk, waardoor verzoeker geen toegang had tot bepaalde arbeidsrechten, zoals vakantie of een arbeidsverzekering. Daarnaast heeft verzoeker ook een legale job uitgevoerd, maar deze verlaten omdat het werk te zwaar was en de vergoeding onvoldoende werd geacht. Het CGVS verwijst naar objectieve informatie waaruit blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienden automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) ontvingen. Dit nummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Aangezien verzoeker de aanvraag na deze datum indiende en over een geldige verblijfsvergunning (ADET) beschikt, stelt het CGVS dat verzoeker toegang had tot deze rechten en mogelijkheden. Verzoeker kon aldus stappen ondernemen om werk te vinden en in het eigen levensonderhoud te voorzien. Bovendien blijkt uit de verklaringen dat verzoeker beschikt over een AFM en als begunstigde van internationale bescherming een verblijfsvergunning (ADET) kreeg toegekend, waardoor de toegang tot sociaaleconomische rechten in principe verzekerd was;
(c) woonomstandigheden: verzoeker verklaarde moeilijk huisvesting te vinden in Griekenland, maar verbleef slechts enkele dagen op straat en vond daarna steeds onderdak;
(d) toegang tot medische zorg: verzoeker verklaarde onvoldoende medische zorg te hebben gekregen in Griekenland. Het CGVS merkt echter op dat verzoeker nooit een psychiater raadpleegde wegens de kosten, niet aanwezig was op een ziekenhuisafspraak en geen medische hulp zocht na verwondingen. Daarnaast blijkt uit objectieve informatie dat personen met internationale bescherming in principe gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen;
(e) zelfredzaamheid: verzoekers kwetsbaarheid is volgens het CGVS onvoldoende ernstig. Het CGVS merkt op dat verzoeker nooit een psychiater raadpleegde wegens de kosten, niet aanwezig was op een ziekenhuisafspraak en geen medische hulp zocht na verwondingen. Daarnaast blijkt uit objectieve informatie dat personen met internationale bescherming in principe gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen;
(f) onveiligheid: verzoeker verklaarde in Griekenland een gebrek aan veiligheid en stabiliteit te hebben ervaren en stelde drie keer op straat te zijn aangevallen. Verzoeker deed hiervan slechts eenmaal aangifte, maar achtte dit weinig nuttig. Daarnaast kende verzoeker problemen met werkgevers, waaronder dreigementen na vragen over arbeidsrechten en een gedeeltelijk onbetaald loon. Verzoeker diende hierover eenmaal een klacht in, volgens hem werd dit niet serieus behandeld maar de politie registreerde deze klacht

wel. Wat betreft de aangehaalde discriminatie en het racisme, bleek dit volgens verzoeker beperkt tot problemen met enkele werkgevers. Verzoeker verklaarde verder geen problemen te hebben met de Griekse autoriteiten en had over het algemeen een positieve indruk van de Griekse bevolking;
(iii) de neergelegde documenten en de opmerkingen die door verzoekers raadsman werden opgesteld wijzigen niets aan bovenstaande appreciatie.
Al deze motieven worden op omstandige wijze toegelicht in de bestreden beslissing.

3.3.3.2. De Raad stelt derhalve vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen worden gelezen zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover hij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, voldaan. Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze formele motivering hem niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht.

Daarnaast blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker de motieven van de bestreden beslissing kent, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht in casu is bereikt. Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen. De Raad stelt vast dat verzoeker in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoert.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

3.3.4. Bijzondere procedurele noden

In de bestreden beslissing wordt vooreerst in het kader van bijzondere procedurele noden het volgende uiteengezet:

"*Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.*
U haalde aan veel te vergeten en psychologische druk te ervaren door uw ervaren problemen (CGVS, p. 3, 5-6). U legde een attest neer van uw psycholoog opgesteld op 10 april 2025 waaruit blijkt dat u aan een post-traumatische stress stoornis lijdt. Uit het attest blijkt dat u onder andere last hebt van slaapproblemen, angsten, spanningen, vermijdend gedrag, vermoeidheid en concentratiestoornissen. Het attest vermeldt evenwel niet dat u niet in staat zou zijn om op functionele wijze deel te nemen aan een persoonlijk onderhoud. Er bleek tijdens het persoonlijk onderhoud geenszins dat u niet in staat zou zijn op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure inzake uw verzoek om internationale bescherming. U verklaarde bij aanvang van het persoonlijk onderhoud dat u zich in staat voelde het interview te doen (CGVS, p. 2). Ook kende het persoonlijk onderhoud een normaal verloop en bevestigde u op het einde dat u al uw asielmotieven had kunnen uiteenzetten (CGVS, p. 15-16).
Er drongen zich geen bijzondere steunmaatregelen op tijdens het persoonlijk onderhoud. Uit niets blijkt dat u niet in staat zou geweest zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure internationale bescherming.
Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen."

Verzoeker wijst in zijn verzoekschrift op zijn (mentale) kwetsbaarheid, met name het psychisch lijden als gevolg van de mensonwaardige leefomstandigheden tijdens zijn verblijf in Griekenland maar ook van de situatie in de Gazastrook, waar zijn familie nog woont.

De Raad benadrukt dat verzoeker hiermee de motieven over de bijzondere procedurele noden niet op dienstige wijze betwist.

Aan verzoeker werd bij aanvang van het persoonlijk onderhoud gevraagd of hij in staat is om het persoonlijk onderhoud te kunnen bijwonen (NPO, p. 2). Nadien werd aan verzoeker aangegeven dat er pauzes zullen worden ingelast en dat hij hier ook om kon vragen (NPO, p. 2). Verder blijkt uit een lezing van het gehele gehoorverslag dat dit op een normale wijze plaatsvond en dat verzoeker kon antwoorden op de gestelde

vragen. Er blijkt niet dat hij problemen zou hebben gehad om zijn antwoorden gestructureerd te formuleren en verzoeker verklaarde dat hij de tolk goed begreep (NPO, p. 2; 3 en 16). Verzoeker zelf maakte melding van het feit dat hij soms iets vergeet en dat hij soms over verschillende onderwerpen spreekt (NPO, p. 3), maar uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat hij op normale wijze op de gestelde vragen kon antwoorden. De advocaat van verzoeker maakte geen opmerkingen over het feit dat geen of onvoldoende rekening zou zijn gehouden met verzoekers gezondheidstoestand (NPO, p. 16).

Verzoeker brengt geen concrete stukken of attesten bij waaruit een concrete kwetsbaarheid in zijn hoofde kan worden afgeleid die betrekking heeft op het doorlopen van de procedure. Er kan aldus niet worden gesteld dat verzoeker niet in staat zou zijn om op een normale wijze zijn procedure om internationale bescherming te doorlopen en/of om gedetailleerde, doorleefde, coherente en geloofwaardige verklaringen af te leggen in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming.

Verder laat verzoeker na concreet te duiden welke steunmaatregelen in de zin van oud artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet hem nog zouden moeten zijn verleend.

Gelet op voorgaande, heeft de commissaris-generaal terecht geoordeeld dat er mag worden van uitgegaan dat verzoekers rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden, evenals dat hij kan voldoen aan zijn verplichtingen.

3.3.5. De bestreden beslissing werd genomen op grond van oud artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 20 december 2023 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 19 december 2026 administratief dossier, map met landeninformatie "*Vraag derde landen: antwoord Griekse ministerie asiel en migratie*"). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2025*", van juli 2026, p. 253) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 20 december 2023 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Uit zijn verblijfsvergunning (ADET) blijkt duidelijk dat verzoeker over de vluchtelingenstatus beschikt in Griekenland, die geldig is tot en met 19 december 2026. In dit verband moet worden benadrukt dat de bewijslast bij verzoeker berust om de actualiteit en/of effectiviteit van de reeds verleende internationale bescherming in een andere EU-lidstaat, die vermoed worden, op concrete wijze te weerleggen. De Raad wijst erop dat een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Waar de verblijfstitels in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn, blijkens artikel 24 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU dat overeenstemt met artikel 24 van de vigerende Verordening 2024/1347/EU (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU die overeenstemmen met de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de vigerende Verordening 2024/1347/EU). Verzoeker toont echter op geen enkele manier aan dat de aan hem verleende internationale beschermingsstatus werkelijk niet langer geldig zou zijn. Er is met andere woorden geen enkele aanwijzing voorhanden dat verzoeker in Griekenland niet langer internationale bescherming zou genieten.

3.3.6. Bijgevolg wordt in casu vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van oud artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de voormalige richtlijn 2013/32/EU (heden overgenomen in artikel 38, lid 1, c) van de Verordening 2024/1348/EU).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden. De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat.

Het vermoeden wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

3.3.7. Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

3.3.7.1. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen. De inhoud van de artikelen van de bovengenoemde richtlijn komt overeen met deze van artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening 2024/1347/EU.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in

het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights",* RSA, april 2026; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 287-290). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet ("Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights", RSA, april 2026, p. 31; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 280-281. Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 277-281). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen ("Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights", RSA, april 2026, p. 7-8, 28-40; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254-257).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights",* RSA, april 2026, p. 8-20; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-254).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *" Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights",* RSA, april 2026, p. 29-31).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf word in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig

paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 34-39; vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening zoals vermeld in de COI Focus, *Grèce, Activation de l'AMKA et accès au marché du travail* van 13 februari 2026). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,… Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een "*employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*",* RSA, april 2026, p. 39; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 29; Country Report: Greece. Update 2024, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2025*, juli 2026, p. 285-286, 290-291; vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening zoals vermeld in de COI Focus, *Grèce, Activation de l'AMKA et accès au marché du travail* van 13 februari 2026).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 277-281; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19;

“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24; Refugee.info Greece, Travel Documents Greece).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3; “Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 4).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO’s en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma’s van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma’s zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma’s en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo’s) of Griekse afdelingen van internationale ngo’s voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:
- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *“the European way of life”*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt

gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:
(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);
(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior", 17 juni 2026, Cedoca, p. 11; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 47; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).
Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 ("COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior", 17 juni 2026, Cedoca, p. 16-18).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te

komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.
Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33, “Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 51-53; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261; “Country Report: Greece. Update 2025”, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 281-285).

De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34 en Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 38-39).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van juli 2026 wordt hierover geen melding gemaakt (“Country Report: Greece. Update 2025”, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 285). Het verslag “*Feitenonderzoek*” stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

De COI Focus “*Grèce, Activation de l’AMKA et accès au marché du travail*” van 13 februari 2026 verwijst naar informatie-uitwisseling tussen het CGVS en het Grieks Ministerie alsook naar de AMKA-verordening, waarvan een Engelse vertaling wordt opgenomen. De Focus stelt dat, uit het geheel van die informatie blijkt dat een geactiveerd AMKA-nummer geen voorwaarde is voor het uitoefenen van een legale beroepsactiviteit in Griekenland; een geldig ADET-nummer en een AMKA-nummer volstaan. Er wordt benadrukt dat er geen enkele verplichting is tot voorafgaande activering van het AMKA-nummer om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Het algemene beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging kan in deze zaak evenmin zijn geschonden. Uit het bovenstaande blijkt immers dat verzoeker over voldoende elementen beschikte om,

indien nodig, met volledige kennis van zaken de door de verwerende partij overgelegde informatie met betrekking tot AMKA te betwisten.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262) ("Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 285).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

"*De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.*
Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen .
Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.
De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooien die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken" ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten.

Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.
De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; “Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41-42; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265; “Country Report: Greece. Update 2025”, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 287-290).

In november 2025 heeft de Europese Commissie, als gevolg van het opstarten van de inbreukprocedure, beslist om Griekenland door te verwijzen naar het Europees Hof van Justitie (“Country Report: Greece. Update 2025”, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 287).

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. ‘cash assistance’), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25; “Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op

dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen daklоosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 43-44; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 289).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen "*personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat*" ((vrije vertaling, COI Focus, Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA, 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe*").

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van April 2026, p. 56). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

"(…)
ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)" (vrije vertaling, COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) Les bénéficiaires d'une*

protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011").

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt aldus dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve AMKA. De wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve AMKA niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlenging van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van juli 2026 duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd (p. 255-257, p. 285).

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponement of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning. (COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 31 maart 2026) Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "*If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*" (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 49-51; COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*" van 31 maart 2026). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, waarvan melding gemaakt in de COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"* van 31 maart 2026).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie Buitenlandse Zaken, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 49-51, 67; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland* Greece, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart

2025, p. 35; Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 59; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 49-51; Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 224-225, p. 290-293).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 12; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidzorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-257; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 11-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *"Alkyoni II"*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politiële en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 17-18; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-257). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precaire situatie terecht te komen.

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17; Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag ("attestion of application status", "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 255-256). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 22).
Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*" of een "*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen.
In tegensteling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and

socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 20-24; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238; "Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 255-257) Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 50; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. ("Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; "Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 61-62; "Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261;"Country Report: Greece. Update 2025", AIDA/ECRE, juli 2026, p. 256).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238) .

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

3.3.7.2. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviseerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders

toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

3.3.7.3. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *"een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *"wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling"* (ibid., pt. 91).
Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *"alle gegevens van de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54). Aan de hand van dit onderhoud kan de beslissingsautoriteit namelijk de specifieke situatie van de verzoeker en diens mate van kwetsbaarheid beoordelen en zich ervan vergewissen dat de verzoeker is verzocht alle elementen te verstrekken waarmee kan worden aangetoond dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend wordt blootgesteld aan een risico op behandelingen die strijdig zijn met dit artikel 4.

3.3.8. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Uit zijn verklaringen kan niet blijken dat hij nog kampt met medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

In het verzoekschrift benadrukt verzoeker zijn bijzondere kwetsbaarheid. Verzoeker wijst op het feit dat hij mentaal kwetsbaar is, psychologisch wordt opgevolgd in België en deze opvolging van belang is voor zijn herstel. Verzoeker wijst erop dat elke asielzoeker afkomstig uit Gaza intrinsiek kwetsbaar is en verwijst in dit verband naar een arrest van het Hof van Beroep van Brussel van 7 oktober 2024.

Verzoeker legde bij het CGVS een medisch document neer inzake zijn psychologische kwetsbaarheid. In dit psychologisch attest van 10 april 2025 vermeldt de psycholoog dat verzoeker aan post-traumatische stress lijdt, last heeft van slaapproblemen, angsten, spanningen, vermijdend gedrag, vermoeidheid en concentratiestoornissen. Verzoeker legt geen meer recente stukken voor waaruit een medische kwetsbaarheid kan worden afgeleid.

Bij de DVZ verklaart verzoeker op 3 februari 2025 dat hij gezond is (administratief dossier, 'verklaring DVZ', punt 29). In de vragenlijst inzake 'bijkomende vragen M-status Griekenland' op 3 februari 2025 verklaarde verzoeker dat hij in Griekenland geen medische of psychologische problemen heeft, dat hij koorts had gekregen maar geen toegang had tot enige gezondheidszorg (administratief dossier, 'bijkomende vragen M-status Griekenland' d.d. 3 februari 2025).

De Raad stelt vast dat verzoeker tot op heden geen medische stukken verschaft die een concrete toelichting geven over de impact van zijn mentale of fysieke gezondheidstoestand met betrekking tot zijn zelfredzaamheid, autonomie en zijn globaal dagelijks functioneren. Verder blijkt niet dat de gezondheidstoestand van verzoeker de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting of andere socio-economische rechten als statushouder in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt. Hij zet nergens in concreto uiteen in welke mate zijn gezondheidstoestand hem zou beletten om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze psychologische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen. In dit verband verwijst de Raad ook nog naar hetgeen hierna wordt behandeld inzake de toegang tot gezondheidzorg in Griekenland.

Verzoeker toont evenmin aan dat hij aan een ziekte lijdt waarbij de pathologie een niveau van ernst zou bereiken dat zware zorg en complexe monitoring zou vereisen die in Griekenland niet beschikbaar zou zijn.

Hoewel niet betwist wordt dat de huidige algemene situatie in Gaza een psychologische impact kan hebben op verzoeker, toont hij niet in concreto aan dat hij persoonlijk psychische problemen ondervindt van die aard dat deze zijn zelfstandig functioneren/autonomie zouden beïnvloeden. Indien verzoeker psychologische ondersteuning zou behoeven, toont hij bovendien niet concreet aan dat hij hiertoe in Griekenland, waar hem een verblijfsvergunning werd verleend tot 19 december 2026, geen toegang zal hebben.

Wat betreft het arrest van het Hof van Beroep van Brussel van 7 oktober 2024, volstaat het erop te wijzen dat dit arrest geen betrekking heeft op de concrete, individuele persoon en persoonlijke situatie van verzoeker en de internationale bescherming die hij geniet in Griekenland. Daarenboven heeft het arrest van het Hof van Beroep van Brussel louter betrekking op de behandelingstermijn van de verzoeken om internationale bescherming van Palestijnse verzoekers uit Gaza, en niet op de beoordeling van de elementen inzake een "bijzondere kwetsbaarheid" die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de EU-lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Daarnaast wijst de Raad erop dat verzoeker verklaarde werkervaring te hebben in Gaza (NPO, p. 4), Griekenland (NPO, p. 9-11) en België (NPO, p. 4) en werd verzoeker door zijn werkgever in Griekenland tegen betaling van huisvesting voorzien (NPO, p. 10). Bovendien heeft verzoeker via zijn vriend hulp gekregen om de reis van Griekenland naar België te kunnen financieren (NPO, p. 6).

In de bestreden beslissing wordt verder nog uitvoering en pertinent gemotiveerd dat uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij ondernemend en zelfredzaam is, verzoeker weerlegt deze vaststellingen niet in het verzoekschrift.

Daarnaast wordt er in de bestreden beslissing terdege aangestipt dat uit landeninformatie blijkt dat een AMKA pas gedeactiveerd wordt wanneer een verblijfsvergunning verloopt, quod non in casu.

Volledigheidshalve wijst de Raad erop dat uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in eventuele afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat. In de pleitnota van de commissaris-generaal wordt dit als volgt uiteengezet: *"Toegang tot gezondheidzorg voor begunstigden zonder actieve AMKA blijft zeer moeilijk. Echter wijst de info erop dat begunstigden zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot medische*

noodhulp, op voorwaarde dat begunstigden naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (COI Focus. GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA van 31 maart 2026 beschikbaar op https://www.cgrs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_grece._acces_aux_soins_de_sante_et_detention_dun_amka_20260331_0.pdf). Verschillende ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: https://help.unhcr.org/ greece/wp-content/uploads/sites/6/2025/01/Access-To-Healthcare-UNHCR-Greece.pdf ; Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociale zekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection - beschikbaar op : https://migration.gov.gr/wp-content/ uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf)"
Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken.

Na lezing van het administratief dossier blijkt evenwel dat verzoeker wel degelijk toegang had tot medische zorg. Uit zijn verklaringen volgt dat hij een afspraak met een psychiater probeerde te maken, maar dat het te veel geld kostte en verzoeker had dit niet. Ook ging hij in Athene naar een ziekenhuis, hij moest wachten op een afspraak en hij is niet teruggegaan (NPO, p. 13). Hieruit kan niet worden afgeleid dat verzoeker verstoken bleef van medische zorg, nu het maken en afwachten van een afspraak een normale en gebruikelijke gang van zaken vormt binnen de gezondheidszorg.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

3.3.9. De Raad benadrukt verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen. Er ligt niet enig concreet gegeven voor waaruit blijkt dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning thans zou zijn verstreken. Verzoeker is op heden nog in het bezit van zijn originele Griekse verblijfsvergunning, alsook van zijn Grieks paspoort op grond van zijn erkenning als vluchteling in Griekenland.

3.3.10. Zoals in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld volstaat het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting, niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Het komt aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen blijken echter niet uit de verklaringen en gedragingen van verzoeker.

Het is voor verzoeker op basis van zijn verblijf van ongeveer tien maanden na het verkrijgen van internationale bescherming niet mogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid of gezondheidszorg in Griekenland. Bovendien overweegt de commissaris-generaal in de bestreden beslissing in dit verband op goede gronden dat, waar uit de elementen van het administratief dossier zou blijken dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op vlak van werkgelegenheid en huisvesting, verzoekers situatie niet voldoet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie:
(a) gebeurtenissen/feiten die zich hebben voorgedaan vóór het verkrijgen van internationale bescherming in Griekenland: uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker vóór de toekenning van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met moeilijke en erbarmelijke levensomstandigheden in

een opvangcentrum. Deze omstandigheden speelden zich echter af op een specifieke plaats, gedurende een bepaalde periode en binnen een specifieke context. Daarom kunnen zij niet zonder meer worden beschouwd als representatief voor de situatie van verzoeker nadat internationale bescherming werd toegekend, aangezien die beschermingsstatus volgens het Unierecht gepaard gaat met verschillende rechten en voordelen;
(b) financiële middelen: uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij gedurende zeven à acht maanden bij verschillende werkgevers en op verschillende locaties heeft gewerkt. Het ging voornamelijk om zwartwerk, waardoor verzoeker geen toegang had tot bepaalde arbeidsrechten, zoals vakantie of een arbeidsverzekering. Daarnaast heeft verzoeker ook een legale job uitgevoerd, maar deze verlaten omdat het werk te zwaar was en de vergoeding onvoldoende werd geacht. Het CGVS verwijst naar objectieve informatie waaruit blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienden automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) ontvingen. Dit nummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Aangezien verzoeker de aanvraag na deze datum indiende en over een geldige verblijfsvergunning (ADET) beschikt, stelt het CGVS dat verzoeker toegang had tot deze rechten en mogelijkheden. Verzoeker kon aldus stappen ondernemen om werk te vinden en in het eigen levensonderhoud te voorzien. Bovendien blijkt uit de verklaringen dat verzoeker beschikt over een AFM en als begunstigde van internationale bescherming een verblijfsvergunning (ADET) kreeg toegekend, waardoor de toegang tot sociaaleconomische rechten in principe verzekerd was;
(c) woonomstandigheden: verzoeker verklaarde moeilijk huisvesting te vinden in Griekenland, maar verbleef slechts enkele dagen op straat en vond daarna steeds onderdak;
(d) toegang tot medische zorg: verzoeker verklaarde onvoldoende medische zorg te hebben gekregen in Griekenland. Het CGVS merkt echter op dat verzoeker nooit een psychiater raadpleegde wegens de kosten, niet aanwezig was op een ziekenhuisafspraak en geen medische hulp zocht na verwondingen. Daarnaast blijkt uit objectieve informatie dat personen met internationale bescherming in principe gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen;
(e) zelfredzaamheid: verzoekers kwetsbaarheid is volgens het CGVS onvoldoende ernstig. Het CGVS merkt op dat verzoeker nooit een psychiater raadpleegde wegens de kosten, niet aanwezig was op een ziekenhuisafspraak en geen medische hulp zocht na verwondingen. Daarnaast blijkt uit objectieve informatie dat personen met internationale bescherming in principe gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen;
(f) onveiligheid: verzoeker verklaarde in Griekenland een gebrek aan veiligheid en stabiliteit te hebben ervaren en stelde drie keer op straat te zijn aangevallen. Verzoeker deed hiervan slechts eenmaal aangifte, maar achtte dit weinig nuttig. Daarnaast kende verzoeker problemen met werkgevers, waaronder dreigementen na vragen over arbeidsrechten en een gedeeltelijk onbetaald loon. Verzoeker diende hierover eenmaal een klacht in, volgens hem werd dit niet serieus behandeld maar de politie registreerde deze klacht wel. Wat betreft de aangehaalde discriminatie en het racisme, bleek dit volgens verzoeker beperkt tot problemen met enkele werkgevers. Verzoeker verklaarde verder geen problemen te hebben met de Griekse autoriteiten en had over het algemeen een positieve indruk van de Griekse bevolking.

Verzoeker volhardt in zijn verklaringen en verwijst naar algemene landeninformatie doch hij brengt geen concrete elementen bij die bovenstaande terechte bevindingen kunnen ontkrachten.

De Raad wijst erop dat uit de stukken van het dossier blijkt dat verzoekers verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 19 december 2026. Verzoeker zal dan ook niet geconfronteerd worden met de moeilijkheden die statushouders ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 19-20: "*Statushouders die in of na december 2020 een aanvraag hebben ingediend, zouden in principe dus een AFM moeten hebben.").* Het fiscaal registratienummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 19). Toen verzoeker in Griekenland was, had hij derhalve een fiscaal registratienummer ontvangen waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning.

Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: *"the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed"*). Aangezien verzoekers verblijfsvergunning geldig is tot 19 december 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum.

Hetzelfde geldt voor zijn sociale zekerheidsnummer (AMKA). Waar verzoeker nog de vereiste benadrukt van het aanleveren van bewijs van werkelijk verblijf in Griekenland, alsook van werk of studies alvorens de AMKA wordt uitgereikt, zoals uiteengezet in het RSA-rapport van maart 2025, maakt hij niet aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het verkrijgen of het activeren van een AMKA. Er wordt hierbij aan herinnerd dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Uit de gedragingen van verzoeker blijkt dat hij niet werkelijk de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Uit verzoekers verklaringen bij DVZ blijkt ook dat hij meent dat België Palestijnen helpt, dat hun rechten hier gevrijwaard zijn en dat dit het centrum is van de EU (verklaring DVZ, vraag 28).

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. Het is niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij niet van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Op basis van bovenstaande toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zich in Griekenland te integreren. Hij maakt dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoont. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Vermits hij geen ernstige stappen heeft ondernomen in zijn zoektocht naar werk en huisvesting, kan hij niet zonder meer op algemene wijze in het verzoekschrift stellen dat er in Griekenland geen (financiële) ondersteuning is en er hiertoe geen toegang is. Door in het verzoekschrift louter te poneren dat Griekenland te maken heeft met een opvang- en onthaalcrisis en te verwijzen naar algemene informatie, brengt verzoeker evenmin concrete en op zijn persoon betrokken elementen aan die voorgaande pertinente bevindingen in een ander licht stellen.

3.3.11. De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling en die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, te verwachten dat hij bij terugkeer naar Griekenland inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een duurzaam bestaan uit te bouwen. Gelet op zijn zelfredzaamheid, die onder meer blijkt uit het feit dat hij erin slaagde om zich in Griekenland zelfstandig te verplaatsen, om de nodige administratieve procedures te doorlopen om zijn ADET en paspoort te verkrijgen, en te reizen vanuit Griekenland naar België, moet hij hiertoe in staat worden geacht. Dat verzoeker beroep moest doen op financiële steun van familie, doet geen afbreuk aan het feit dat hij in Griekenland ondersteuning zou kunnen krijgen. Los van de vraag of zijn Palestijns netwerk hem momenteel financieel zou kunnen ondersteunen, stipt de Raad aan dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder tijdelijke financiële steun te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud, minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die wijzen op het tegendeel. In België is verzoeker aan het werk (NPO, p. 4), zodat kan aangenomen worden dat hij, in geval van terugkeer naar Griekenland, er niet zonder enige financiële reserve als statushouder zou aankomen. Hij heeft een neef in Griekenland (NPO, p. 5) en een oom in Duitsland (verklaring DVZ, vraag 22). Er zijn geen indicaties dat verzoekers banden met deze familieleden heden verbroken zouden zijn. Verzoeker toont niet aan dat hij niet in staat zou zijn om desgevallend, in afwachting van het in orde brengen van zijn administratieve toestand, beroep te kunnen doen op zijn netwerk.

Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van hem enige inspanning zal vergen om zijn leven op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

3.3.12. Dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland geen toegang meer zal hebben tot het HELIOS+-programma toont verder geenszins aan dat hij zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties. Bovendien kan, gelet op de informatie die verzoeker zelf aanreikt en die heden beschikbaar is, aangenomen worden dat verzoeker weet welke de daartoe te ondernemen stappen zijn. Dat verzoeker in de toekomst

desondanks niet in de mogelijkheid zou zijn om zijn ADET (tijdig) te laten vernieuwen en daardoor in concreto in de problemen zou riskeren te komen, kan aldus hoegenaamd niet worden gevolgd en kan niet worden toegeschreven aan de volgens hem onredelijke duur van de procedure in België. De Raad voegt hieraan toe dat verzoeker inzake deze elementen juridische hulp heeft mogen ontvangen van een advocaat (NPO, p. 8).

3.3.13. De Raad stelt vast dat verzoeker geen verweer voert tegen de motieven van de bestreden beslissing over de documenten die hij heeft neergelegd op het CGVS zodat de Raad om dezelfde redenen als de commissaris-generaal, die uitvoerig worden toegelicht in de bestreden beslissing, deze stukken niet in aanmerking neemt als reden waarom zijn verzoek niet niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

3.3.14. Dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie zoals verzoeker in het verzoekschrift aanhaalt, hoe betreurenswaardig ook, is op zich niet voldoende om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoekende partij niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

Waar verzoeker verwijst naar zijn ernstige feiten die hij heeft meegemaakt in Griekenland, wordt door verweerder in de bestreden beslissing het volgende opgesteld:

"*Uit uw verklaringen blijkt dat u een gebrek aan veiligheid, beveiliging en stabiliteit ervaarde in Griekenland (CGVS, p. 3). Zo werd u drie keer aangevallen op straat (CGVS, p. 10, 12-13). U ging echter enkel in Kos naar de politie en dit was volgens u nutteloos (CGVS, p. 10, 12, 13). U kende ook enkele problemen met werkgevers in Griekenland. Tijdens uw zwartwerk zou u namelijk gevraagd hebben naar uw rechten waarna ze dreigden u te ontslaan (CGVS, p. 3, 11). Tevens ontving u één keer een deel van uw loon niet, maar hiertegen diende u nooit een klacht in bij de politie (CGVS, p. 9-10). Ook diende u slechts één keer een klacht in bij de politie om de manier van werken van uw werkgevers te melden (CGVS, p. 11). Volgens u werd dit niet serieus behandeld, maar uit uw verklaringen blijkt wel dat ze uw melding wel noteerden (CGVS, p. 11).*
U haalde tevens aan dat er sprake was van discriminatie en racisme tegen u als vluchteling aangezien u problemen kende met verschillende werkgevers op vlak van legaal werk (CGVS, p. 3). Echter bleek uit uw verklaringen dat dit zich enkel beperkte tot deze werkgevers en u voor de rest van mening was dat de Griekse burgers goede mensen waren en u geen problemen kende met de Griekse autoriteiten (CGVS, p. 14)."

In de bestreden beslissing wordt dan ook terdege opgemerkt dat verzoeker geen ernstige pogingen ondernam om zijn problemen bij de (hogere) bevoegde instanties aan te kaarten.

Er wordt verder opgemerkt dat deze situaties niet kunnen worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling. In navolging van de verwerende partij benadrukt de Raad dat, hoewel betreurenswaardig, deze incidenten geen bedreiging vormen van zijn leven of fysieke integriteit en aldus kan ook niet gesteld worden dat dit wijst op vervolging of ernstige schade.

Wat er ook van zij, verzoeker toont met zijn betoog niet aan dat hij als statushouder in de onmogelijkheid verkeerde om deze omstandigheden aan te klagen bij de bevoegde autoriteiten in Griekenland, dat hem internationale bescherming verleende, en evenmin dat hij dit in geval van terugkeer niet zou kunnen doen.

Verzoeker toont geenszins aan dat hij actueel niet zou kunnen terugkeren naar Griekenland en dat hij er de hem verleende bescherming evenals de daaraan verbonden rechten niet zou (kunnen) genieten. Hieruit kan niet blijken dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften.

3.3.15. De verwijzing naar nationale en internationale rechtspraak is evenmin van dien aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

3.3.16. Daar verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoeker zich nog dienstig kan beroepen op (een schending van) de oude artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden is verzoekers verwijzing in het verzoekschrift naar de (verslechtering van de) algemene veiligheidssituatie in Gaza, een UNRWA-registratie, en rechtspraak in dit verband, hoe betreurenswaardig ook, niet dienstig.

De beoordeling of verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

3.3.17. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van oud artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op verzoekers specifieke omstandigheden verhinderen. Zijn verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard. Een schending van oud artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet wordt niet aangetoond.

3.3.18. Omtrent de verwijzing naar het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt haar beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoelen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid uiteen te zetten waarom oud artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

3.3.19. Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, wordt erop gewezen dat uit wat voorafgaat blijkt dat verzoeker geen elementen aanbrengt waaruit kan blijken dat hij een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling bij terugkeer naar Griekenland. Bovendien houdt de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel in.

3.3.20. Waar verzoeker in ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissing van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) te vernietigen om redenen vermeld in oud artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken op achttien september tweeduizend zesentwintig door:

A. DE SMET,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
K. VERHEYDEN,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

A. DE SMET